

เอกสารอ้างอิง

- กองโรคพืชและจุลชีววิทยา. 2536. โรคพืชและจุลชีววิทยา. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 174 หน้า.
- กัญชวลี เจริญานนท์. 2542. โรคพืชวิทยาเบื้องต้น. ภาควิชาวิทยาศาสตร์การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยนเรศวร 295 หน้า.
- เกษม สร้อยทอง. 2532. การควบคุมโรคพืชโดยชีววิธี. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 326 หน้า.
- จตุพร ใจดี, วิยะดา ลอยไสว และแอนนา จรุงรุ่งเรืองชัย. 2541. สวนส้ม 2000. บริษัท เอฟ.อี.ซี.ลิต (กรุงเทพฯ) จำกัด. กรุงเทพฯ. 292 หน้า.
- จิระเดช แจ่มสว่าง. 2544. การควบคุมโรคพืชและแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธี. หน้า 1-20. ใน เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการ การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านคลินิกสุขภาพพืช. นครปฐม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- ทวี เก่าศิริ. 2548. *Phytophthora* ศัตรูพืชที่สำคัญ. หน้า 28-37. ในรายงานการประชุม 25 ปี สมาคมนักโรคพืชแห่งประเทศไทย ณ โรงแรม มารวย การ์เด้น วันที่ 27 พฤษภาคม 2548 กรุงเทพมหานคร.
- ทวีศักดิ์ ชัยเรืองยศ. 2548. “เตรียมข้อมูลให้ดีก่อนตัดสินใจปลูกส้มโชกุน-สายน้ำผึ้ง”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.news.cedis.or.th/detail.php?id=1943&lang=en&group_id=1 (18 พฤษภาคม 2553)
- ธวัชชัย เปรมศรี, นิพนธ์ วิสารทานนท์ และคุณิ ธนะบริพัฒน์. 2541. ชื่อรา *Phytophthora nicotianae* var. *parasitica* สาเหตุชนิดใหม่ของโรคโคนต้นเน่าและรากเน่า ใป๊วยเขียวน. 297 หน้า. ในรายงานการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 36. วันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ 2541. กรุงเทพมหานคร.
- นิพนธ์ ทวีชัย. 2538. งานวิจัยในปัจจุบันด้านการใช้แบคทีเรียบางชนิดควบคุมโรคพืชโดยวิธีชีวภาพ. หน้า 118-129. ในสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการใช้เชื้อจุลินทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและกรมวิชาการเกษตร.
- นิต ชากังราว. 2544. ส้มปลอดโรคในศตวรรษที่ 21. สำนักพิมพ์มติชน. กรุงเทพมหานคร. หน้า 13-17.

บ้านส้มเขียวหวาน. 2553. “ส้มสายน้ำผึ้ง”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา

<http://www.phtnet.org/postech/web/tangerine/pages/tangerine/sainamphung.htm>

(20 พฤษภาคม 2553)

ปนัดดา อินพิทักษ์ และ และ อังสนา อัครพิศาล. 2552. การคัดเลือกเชื้อแบคทีเรียที่อาศัยในดินบริเวณรากเพื่อควบคุมโรครากเน่าของส้มและศักยภาพของเชื้อในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช. หน้า 1-8. ในวารสารเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ปีที่ 25 ฉบับพิเศษ. วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552. เชียงใหม่.

พิศสุวรรณ เขียมสมบัติ. 2540. เทคนิค Polymerase chain reaction (PCR). หน้า 22-27. ในเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการอนุชีววิทยาทางโรคพืช เรื่อง การตรวจและวิเคราะห์ดีเอ็นเอของเชื้อสาเหตุโรคพืชด้วยเทคนิค Hybridization และ PCR. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม.

มณจันทร์ เมฆชน. 2536. ศักยภาพของเชื้อ *Bacillus subtilis* AP01 ในการป้องกันกำจัดเชื้อสาเหตุของโรคพืช. วารสารวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 11: 9-20

รวี เสฐภักดี. 2542. เทคโนโลยีการผลิตส้ม. รายงานเรื่องการพัฒนาสวนส้มสู่ ค.ศ. 2000. รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพมหานคร.

รัญ เจริญศิริ และรัชณี คงกาญจฉาย. 2551. โภชนาการกับผลไม้. สำนักพิมพ์สารคดี. กรุงเทพมหานคร. หน้า 84.

สวนส้ม 2000. 2545. สวนส้ม 2000. บริษัทจันทริกา จำกัด. 292 หน้า.

สมคิด ดิสถาพร. 2549. เชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช. กรุงเทพฯ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและกรมวิชาการเกษตร. 298 หน้า.

สืบศักดิ์ สนธิรัตน์. 2540. การจัดการโรคพืช. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 116-131.

สุจิตา สิงคารวานิช และ ทวีรัตน์ วิจิตรสุนทรกุล. 2552. เชื้อจุลินทรีย์ที่สามารถละลายฟอสเฟสในดินเพื่อนำไปใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพ. วิทยาศาสตร์เกษตร 40: 1 (พิเศษ): 225-228.

สุณิรัตน์ สิมะเดื่อ, จิระเดช แจ่มสว่าง, อำไพวรรณ ภราคร์นุวัฒน์ และชวลิต ฮงประยูร. 2540. การประยุกต์ใช้เชื้อรา *Trichoderma harzianum* เพื่อควบคุมโรครากเน่าของส้มเขียวหวาน ซึ่งเกิดจากเชื้อรา *Phytophthora parasitica* ในสวนของเกษตรกร. การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 35 วันที่ 3-5 กุมภาพันธ์. ภาควิชาโรคพืชและภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตร. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

- สุรินทร์ ปิยะโชคณกุล. 2545. จีโนมและเครื่องหมายดีเอ็นเอ ปฏิบัติการอาร์เอพีดีและเอเอฟแอลพี. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ. 116 หน้า.
- สุนทร พิพิธแสงจันทร์ และสมศักดิ์ ต้นจะโจ. 2545. โปรแกรมวินิจฉัยศัตรูส้มโชกุนและอาการผิดปกติของส้มโชกุน. คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- เสาวนีย์ ธรรมสถิตติ. 2547. แบคทีเรียทางเทคโนโลยีชีวภาพ เซลล์และผลิตภัณฑ์ของเซลล์. สถาบันวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหิดล. 218 หน้า.
- อนุภาพ ภาสุระ. 2536. การผลิตมวลชีวภาพเชื้อรา *Trichoderma harzianum* โดยกระบวนการหมักของเหลวเพื่อใช้ในการควบคุมเชื้อราโรคพืชทางชีววิธี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน. กรุงเทพฯ
- อภิชาติ ศรีสอาด. 2543. 8 เซียนสวนส้ม. บริษัท ก. พล (1996) จำกัด. กรุงเทพมหานคร.
- อังสนา อัครพิศาล. 2546. เทคนิค Polymerase chain reaction (PCR). ในเอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง DNA Fingerprint and Detection of Genetically Modified Soybeans by the Polymerase chain reaction. โครงการย่อยบัณฑิตศึกษาและวิจัย สาขาเทคโนโลยีชีวภาพเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำไพวรรณ ภราดรานุวัฒน์, นิพนธ์ ทวีชัย และปราณี ฮัมเมอลิงค์. 2544. เทคโนโลยีการผลิตส้มและการจัดการ. ภาควิชาโรคพืช คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- อำไพวรรณ ภราดรานุวัฒน์, วิชัย ก่อประดิษฐ์สกุล, วิเชียร กำจายภัย, สุพัฒน์ อรรถธรรม และ นิพนธ์ ทวีชัย. 2527. โรคส้มในประเทศไทย. หจก. ฟีนีฟับบลิชชิ่ง กรุงเทพ. 126 หน้า.
- องอาจ เต็มเกียรติไพศาล, จิระเดช แจ่มสว่าง, อำไพวรรณ ภราดรานุวัฒน์ และรวี เสฐฐภักดี. 2534. การคัดเลือกจุลินทรีย์ดิน เพื่อควบคุมโรครากเน่าฝอยทอพธอราของส้มเขียวหวานโดยชีววิธี. หน้า 319-330. ในการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 29 4-7 กุมภาพันธ์ 2534 รายงานผลการวิจัย สาขาพืช. กรุงเทพฯ, 2534,
- Agrios, G. N. 2005. Plant Pathology. 5th edition. Academic Press. San Diego. California. USA. 922 pp.
- Ahn, I. P., Park, K. and Kim, C. H. 2002. Rhizobacteria-induced resistance perturbs viral disease progress and triggers defense related gene expression. *Molecules and Cells* 13: 302-308.
- Bekker, T. F., Labuschagne, N., Aveling, T. and Kaiser, C. 2007. The inhibition of *Phytophthora* root rot of avocado with potassium silicate application under greenhouse conditions. *South African Avocado Growers' Association Yearbook* 30: 49-56.

- Bonants, P., Hagenaar-de, W. M., Gent-Pelzer, M., Lacourt, I., Cooke, D. and Duncan, J. 1997. Detection and identification of *Phytophthora fragariae* Hickman by the polymerase chain reaction. *European Journal of Plant Pathology* 103: 345-335.
- Bowman, K. D., Albrecht, U., Graham, J. H. and Bright, D. B. 2007. Detection of *Phytophthora nicotianae* and *P. palmivora* in citrus roots using PCR-RFLP in comparison with other methods. *Plant Pathology* 119: 143–158.
- Bhai, R. S. and Sarma, Y. R. 2003. Pigmentation and growth-temperature response of *Phytophthora meadii* and *P. nicotianae* var. *nicotianae* infecting cardamom (*Elettaria cardamomum* Maton). *Journal of Spices and Aromatic Crop* 12(2): 158-161.
- Cao, L., Qiu, Z., You, J., Tan, H. and Zhou, S. 2005. Isolation and characterization of endophytic streptomycete antagonists of fusarium wilt pathogen from surfacesterilized banana roots. *FEMS Microbiology Letters* 247: 147-152.
- Cook, R. J. and Baker, K. F. (1983). The nature and practice of biological control of plant pathogens. *American Phytopathological Society* 539p.
- Downer, A. J., Menge, J. A., and Pond, E. 2001. Effects of cellulytic enzymes on *Phytophthora cinnamomi*. *Phytopathology* 91: 839-846.
- Díaz de Villegas M. E., Villa, P. and Frías, A. (2002). Evaluation of the siderophores production by *Pseudomonas aeruginosa* PSS. *Microbiology* 44(3-4): 112-117.
- Gong, C. S., Cao, N. J. and Tsao, G. T. 1999. Ethanol production from renewable resources. *Advances in Biochemical Engineering/Biotechnology. Recent Progress in Bioconversion of Lignocellulosics* 65, Springer-Verlag, Berlin: 207-241.
- Graham, J. H. and Menge, J. A. 1999a. Root diseases. In: Timmer LW and Duncan LW(eds). *Citrus Health Management*: 126–135.
- Graham, J. H. and Timmer, L. W. 2003b. *Phytophthora Diseases of Citrus*. Institute of Food and Agricultural Sciences. (online). Available <http://polkhort.ifas.ufl.edu/documents/publications/Phytophthora%20Diseases%20of%20CiCitr.pdf> (20 May 2010)
- Grote, D. and Gabler, J. 1999. Quantification of *Phytophthora nicotianae* in tomato plants. *Journal of Plant Disease and Protection* 106: 445-454.

- Gupta, R., Sexena, R.K., Chaturvedi, P., and Viridi, J.S. 1995. Chitinase production by *Streptomyces viridificans* : its potential in fungal cell wall lysis. *Applied Bacteriol.* 78: 378-383.
- Hansen, E. 2001. Root disease pathogens of international concern. (Online). Available: <http://www.apsnet.org/online/proceedings/ExoticPest/Papers/hansen.htm>. (19 September 2010)
- Hsu, S. C. and Lockwood, J. L. (1975). Powdered chitin agar as a selective medium for enumeration of Actinomycetes in water and soil. *Applied Microbiology* 29: 422-426.
- Hyun, J. W., Lee, S. C., Kim, K. S. and Jee, H. J. 2001. *Phytophthora*-Induced Diseases on Citrus in Jeju Island. *Plant Pathology* 17(3): 184-188
- Ippolito, A., Schena, L. and Nigro, F. 2002. Detection of *Phytophthora nicotianae* and *P. citrophthora* in citrus roots and soils by nested PCR. *Plant Pathology* 108: 855–868.
- Jigang, H., Lei, S., Xiuzhu, D., Zhengqiu, C., Xiaolu, S., Hailian, Y., Yunshan, W. and Wei, S. 2005. Characterization of a novel plant growth-promoting bacteria strain *Delftia tsuruhatensis* HR4 both as a diazotroph and a potential biocontrol agent against various plant pathogens. *Systematic and Applied Microbiology* 28: 66–76.
- Jones, K. and Shew, H. D. 1988. Immunoassay procedure for the detection of *Phytophthora nicotianae* var. *nicotianae* in soil. *Phytopathology* 78: 1577.
- Judelson, H. S., and Blance, F. A. 2005. The spores of *Phytophthora*: weapons of the plant destroyer. *Nature Review Microbiology* 3: 47-58.
- Kumar, B. S. D. 1999. Fusarial wilt suppression and crop improvement through two rhizobacterial strains in chick pea growing in soils infested with *Fusarium oxysporum* f.sp. *ciceris*. *Biology and Fertility of Soils* 29: 87-91.
- Klisiewicz, J. M. 1977. Identity and relative virulence of some Heterothallic *Phytophthora* species associated with root and stem rot of safflower. *Phytopathology* 67: 1174-1177.
- Lacourt, I. and Duncan, J. M. 1997. Specific detection of *Phytophthora nicotianae* using the polymerase chain reaction and primers based on the DNA sequence of its elicitor gene ParA1. *European Journal of Plant Pathology* 103: 73-83.
- Lemessa, F. and Zeller, W. 2007. Screening rhizobacteria for biological control of *Ralstonia solanacearum* in Ethiopia. *Biological Control* 42: 336-344.
- Loon, L. C. V., Bakker, P. A. H. M. and Pieterse, C. M. J. 1998. Systemic resistance induced by rhizosphere bacteria. *Annual Reviews of Phytopathology* 36:453-83.

- Lumsden, R. D., Lewis, J. A. and Fravel, D. R. 1995. Formulation and delivery of biocontrol agents for use against soilborne plant pathogen. pp. 166-182 *In*: F. R. Hall and J. W. Barry, (eds). *Biorational Pest Control Agents Formulation and Delivery..* American Chemical Society, Washington, DC.
- Mahadthanapuk, S., Sanguansermisri, M., Cutler, R. W., Sardud, V. and Anuntalabhochai, S. 2007. Control of anthracnose caused by *Colletotrichum musae* on *Curcuma alismatifolia* Gagnap. using antagonistic *Bacillus* spp. *American Journal of Agriculture and Biological Sciences* 22: 54-61.
- McDonald, J. D., Stindes, J. and Kabgashima, J. 1990. Comparison of serological culture plate methods for detecting species of *Phytophthora*, *Pythium* and *Rhizoctonia* in ornamental plant *Plant Disease* 78: 607-611.
- Murphy, J. F. and Zehnder, G. W. 2000. Plant growth-promoting rhizobacteria mediated protection in tomato against tomato mottle virus. *Plant Disease* 84: 779-784.
- Nelson, L. M. 2004. Plant growth promoting rhizobacteria (PGPR): Prospects for new inoculants. *Crop Management* Doi: 101094/Cm-2004-0301-05-RV.
- Oejijono, M., Line, A. and Dragar, C. 1993. Isolation of bacteria antagonistic to a range of plant pathogenic fungi. *Soil Biology & Biochemistry*. Exeter : Pergamon Ptes. 25: 247-250.
- Okazaki, K., and Tagawa, K. 1991. Purification and properties of chitinase from *Streptomyces cinereoruber* ferment. *Bioeng.* 71: 237-241
- Orbović, V., Syvertsen, J. P., Bright, D., Clief, D. L. V. and Graham, J. H. 2008. Citrus seedling growth and susceptibility to root rot as affected by phosphite and phosphate. *Journal of Plant Nutrition* 31: 774–787.
- Pongpisutta, R. and Sangchote, S. 2004. Morphological and host range variability in *Phytophthora palmivora* from durain in Thailand. pp 53-58. *In*: Drenth, A. and Guest, D. I. (ed)., *Diversity and Management of Phytophthora in Southeast Asia*. Australian Center for International Agricultural Research. Canberra.
- Probanaza, A., Lucas, G.J.A., Ruiz, P.M., Ramos, B. and Gutierrez, M.F.J. 2002. Pinus pinea L. seedling growth and bacterial rhizosphere structure after inoculation with PGPR *Bacillus* (*B. licheniformis* CECT 5106 and *B. pumilus* CECT 5105). *Applied Soil Ecology* 20: 75-84.

- Queiroz, B. P. V. and Melo, I. S. (2006). Antagonism of *Serratia marcescens* towards *Phytophthora parasitica* and its effects in promoting the growth of citrus. Brazilian Journal of Microbiology 37: 448-450.
- Ristaino, J. B., and Gumpertz, M. L. 2000. New Frontiers in the study of dispersal and spatial analysis of epidemics caused by species in the genus *Phytophthora*. Annual Reviews of Phytopathology 38: 541-576.
- Schena, L., Nigro, F. and Ippolito, A. 2002. Identification and detection of *Rosellinia necatrix* by conventional and real-time Scorpio-PCR. European Journal of Plant Pathology 108: 355-366.
- Shoda, M. 2000. Bacterial control of plant diseases. Bioscience and Bioengineering 89(6): 515-521.
- Siddiqui, Z. A. and Mahmood, I. 1999. Role of bacteria in the management of plant parasitic nematode. Bioresource Technology 69: 167-179.
- Sigee, D. C. 1993. Bacterial Plant Pathology Cell and Molecular Aspects. Britain University Press, Sunderland. pp 273-283.
- Silvar, C., Duncan, J. M., Cooke, D. E. L., Williams, N. A., Diaz, J. and Merino, F. 2005. Development of specific PCR primer for identification and detection of *Phytophthora capsici* Leon. European Journal of Plant Pathology 112: 43-52.
- Szczecz, M. and Shoda, M. 2006. The effect of mode of application of *Bacillus subtilis* RB14-C on its efficacy as a biocontrol agent *Rhizoctonia solani*. Journal of Phytopathology 154: 370-377.
- Tsai, H. L., Huang, L. C., Ann, P. J. and Liou, R. F. 2006. Detection of orchid *Phytophthora* disease by nested PCR. Botanical Studies 47: 379-387.
- Tyler, B. M. 2007. *Phytophthora sojae*: root rot pathogen of soybean and model oomycete. Molecular Plant Pathology 8: 1-8.
- Tamehiro, N.O., Hosoyan, Y., Okamoto, S., Ubukata, M., Hamada, M., Naganawa, H., and Ochi, M. 2002. Baclysocin, a novel phospholipid antibiotic produced by *Bacillus subtilis* 168. Antimicrobial Agent and Chemotherapy 46(2): 315-320

- Valois, D., Fayad, K., Barasubiye, T., Garon, M., Déry, C., Brzezinski, R., and Beaulieu, C. 1996. Glucanolytic Actinomycetes antagonistic to *Phytophthora fragariae* var. *rubi*, the causal agent of raspberry root rot. *Applied and Environmental Microbiology* 62: 1630–1635.
- Wilcox, W. F. 1992. *Phytophthora* Root and Crown Rots. (Online). Available: <http://www.nysipm.cornell.edu/factsheets/treefruit/diseases/phyt/phyt.pdf> (5 September 2010)
- Zehnder, G. W., Yao, C., Murphy, J. F., Sikora, J. F. and Kolepper, J. W. 2000. Induction of resistance to tomato against cucumber mosaic virus by plant growth promoting rhizobacteria. *Biocontrol* 45: 127-137.
- Zitko, S. E., Timmer, L. W. and Castle, W. S. 1987. Survey of Florida citrus nurseries for *Phytophthora* spp. *Florida Agricultural Experiment Station* 100: 82-85.